

між обліком і ухваленням економічних рішень, без якого не можуть бути реалізовані інші управлінські функції.

Проведене дослідження дозволило визначити фінансову звітність як інформаційну базу для оцінки фінансового стану, визначити основні інформаційні блоки аналізу і прогнозування фінансового стану, а також розробити концептуальну схему методики його проведення для організацій споживчої кооперації.

У сучасних умовах аналіз фінансового стану на основі звітності стає важливою передумовою ефективного розвитку господарських зв'язків у світовій, у тому числі в економіці України, умовою цивілізованих стосунків у бізнесі. Тому, міра аналітичної звітності істотно впливає на точність результатів аналізу, що вимагає розгляду механізму розкриття інформації фінансової звітності з урахуванням вимог МСФО, а також уточнення змісту самого поняття «Фінансова звітність» як основного інформаційного джерела для аналізу і прогнозування.

*Куцинська М. В.,
канд. екон. наук, асистент кафедри обліку і аудиту,
Національна металургійна академія України*

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВНЗ ЗА РІЗНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ

У сучасних умовах функціонування вищих навчальних закладів за наявності конкуренції між вишами, демографічного спаду населення, що суттєво впливає на формування контингенту студентів, зміни попиту на ринку праці на фахівців конкретних спеціальностей, а також зменшення фінансових надходжень вищих навчальних закладів з різних джерел фінансування актуальним стає питанням розробки підходів до формування оптимального портфелю спеціальностей у конкретних вищих навчальних закладах, за якими здійснюється освітньо-професійна підготовка студентів за відповідними спеціальностями. Оцінка ефективності здійснення освітньо-професійної підготовки фахівців у ВНЗ за різними спеціальностями в значній мірі визначається рівнем інформаційного забезпечення, змістове наповнення якого залежить від показників, які використовуються для такої оцінки.

Для оцінки ефективності здійснення освітньо-професійної підготовки фахівців у ВНЗ за різними спеціальностями запропоно-

вано методику, особливістю якої є застосування показника, котрий розраховується як добуток показника рентабельності спеціальностей і коефіцієнта, який враховує ринковий попит на фахівців різних спеціальностей. Показник рентабельності спеціальностей розраховується як частка показника економічного результату, до якого призводить здійснення освітньо-професійної підготовки студентів за кожною спеціальністю, і витрат, які безпосередньо пов'язані з цією підготовкою. Економічний результат, до якого призводить здійснення освітньо-професійної підготовки студентів за кожною спеціальністю, розраховується як різниця між доходами, які отримує ВНЗ від здійснення підготовки студентів за кожною зі спеціальностей, і відповідними витратами. Доходи, які отримує ВНЗ від здійснення підготовки студентів за кожною спеціальністю, можна розподілити на бюджетні та власні надходження [1, с. 56—57]. Витрати, які пов'язані з навчанням студентів на кожній спеціальності, доцільно розподілити за впливом на них кількості студентів на умовно-змінні та умовно-постійні витрати [2, с. 154—155]. Коефіцієнт, який враховує ринковий попит на фахівців різних спеціальностей, пропонується розраховувати як частку потреби галузей економіки у фахівцях конкретної спеціальності до загальної потреби галузей економіки у фахівцях усіх спеціальностей.

Для розрахунку доходів, які отримує вищий навчальний заклад від здійснення освітньо-професійної підготовки студентів за кожною спеціальністю, необхідна така облікова інформація: кількість студентів, які навчаються на бюджетній і платній основі за кожною зі спеціальностей у розрізі форм навчання (денна, безвідривна, заочна) та освітньо-кваліфікаційних рівнів (бакалавр, спеціаліст, магістр), дані щодо якої можливо отримати з такого документу, як затверджений контингент студентів; суми коштів, яку має отримувати ВНЗ за навчання одного студента на платній основі за кожною спеціальністю за усіма формами навчання та освітньо-кваліфікаційними рівнями за один навчальний рік (документ — відомість вартості навчання на платній основі); бюджетне фінансове забезпечення навчання одного студента (документи — план використання бюджетних коштів, звіт про надходження та використання коштів загального фонду).

Для розрахунку загальної суми витрат, пов'язаної з підготовкою студентів за кожною спеціальністю, необхідна наступна облікова інформація: заробітна плата професорсько-викладацького складу кафедр та нарахування на заробітну плату професорсько-викладацького складу, суми яких відносяться на витрати,

пов'язані з підготовкою студентів конкретної спеціальності (документи — розрахунково-платіжні відомості, штати кафедр, навчальні плани спеціальностей); суми, що спрямовані на виплату стипендії студентів конкретних спеціальностей (документ — відомості нарахування стипендії); суми витрат на придбання основних засобів (документи — акти прийняття-передачі основних засобів, інвентарні картки групового обліку основних засобів); суми витрат на поточний і капітальний ремонт основних засобів (документи — акти прийняття-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів основних засобів, акти виконаних робіт, інвентарні картки групового обліку основних засобів); суми витрат на придбання предметів і матеріалів (документи — прибуткові ордери, видаткові касові ордери, прибуткові касові ордери, звіти про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт); суми витрат на послуги зв'язку (документ — квитанції про витрати на послуги зв'язку); суми витрат на відрядження (документи — видаткові касові ордери, прибуткові касові ордери, звіти про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, службові записки); суми витрат на заробітну плату адміністративно-управлінського персоналу ВНЗ та нарахувань на заробітну плату адміністративно-управлінського персоналу, що припадають на конкретну спеціальність (документи — розрахунково-платіжні відомості, контингент студентів); суми витрат на комунальні послуги, що припадають на конкретну спеціальність (документи — план використання бюджетних коштів, звіт про надходження та використання коштів загального фонду, звіт про надходження та використання коштів, отриманих як плата за послуги, що надаються бюджетними установами, контингент студентів, план-схема розташування підрозділів ВНЗ).

Література

1. *Куцинська М.В.* Методичний підхід до оцінки рентабельності підготовки фахівців у ВНЗ за різними спеціальностями / М.В. Куцинська // Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми реалізації науково-творчого потенціалу молоді: пошуки, перспективи». — Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2012. — С. 55—57.

2. *Куцинська М.В.* Підхід до визначення витрат, пов'язаних із здійсненням освітньо-професійної підготовки студентів за кожною спеціальністю / М.В. Куцинська // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток бухгалтерського обліку, контролю та аналізу у сучасних концепціях управління». — Сімферополь: ДІАЙПІ, 2012. — С. 154—155.